

Zásada nemo tenetur se ipsum accusare

Abstrakt

Tato diplomová práce se věnuje zásadě nemo tenetur se ipsum accusare (zásadě zákazu donucení k sebeobviňování), jedním z nejdůležitějších práv obhajoby v trestním řízení. Diplomová práce poskytuje ucelený pohled na zásadu nemo tenetur a její uplatnění v českém právním řádu, kdy speciální pozornost je věnována výslechu obviněného a svědka.

Práce začíná výkladem pojmu „zásada“ v právu a zařazuje zásadu nemo tenetur jako základní zásadu trestního řízení, i přestože není explicitně vyjmenována v § 2 trestního řádu. Druhá kapitola se věnuje historickému vývoji zásady nemo tenetur ve starověku a jejímu následnému vývoji na území českého státu.

V další části diplomové práce jsou zkoumány lidskoprávní mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázaná a které obsahují zásadu nemo tenetur. Dále je zde rozebráno právní zakotvení zásady nemo tenetur v českém vnitrostátním právu, jak na ústavní, tak zákonné úrovni, a to včetně nového návrhu trestního řádu. Následuje kapitola věnující se výslechu obviněného, ve které jsou popsány meze mezi zákonným a nezákonným donucením při výslechu obviněného. Dále tato kapitola obsahuje popis institutu poučení o právu obviněného nevypovídat, včetně mezinárodní komparace tohoto poučení. Poslední kapitola je věnována výslechu svědka a jeho právu odepřít výpověď v případě, že by jí mohl způsobit nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké. Práce dále zkoumá postupy orgánů činných v trestním řízení při zjišťování, zda je toto odepření výpovědi ze strany svědka důvodné.

Klíčová slova: nemo tenetur se ipsum accusare, dokazování, zásada